

ISTUMALENTOPALLON SARJAMÄÄRÄYKSET 2022-2023

1. SÄÄNNÖT JA MÄÄRÄYKSET

Istumalentopallon Suomen mestaruuskilpailuissa noudatetaan kansainvälisiä lentopallon sääntöjä, Suomen Lentopalloliiton (SLEl) kilpailusääntöjä ja sarjamääräyksiä, kansainvälisiä istumalentopallon sääntöjä, Suomen Paralympiakomitean istumalentopallon sääntöjä ja näitä sarjamääräyksiä.

2. SARJAT JA JOUKKUEET

Kaudella pelataan miesten ja naisten SM-sarjat, Suomen Cup -turnaus, ykkössarja ja ikämiesten miesten M50 SM-turnaus. SM-sarjaan osallistuvan joukkueen tulee olla SLEl:n jäsenseura tai Suomen Paralympiakomitean jäsenseura/-yhdistys.

3. JOUKKUEET JA PELAAJAT

3.1 Joukkueiden kokoonpano, liberosääntö

Pöytäkirjaan voidaan merkitä enintään 14 pelaajaa lentopallon mestaruusliigan sarjamääräysten mukaisesti. Joukkueilla on oikeus nimetä pelaajalistasta enintään kaksi (2) liberopelaajaa ja, joista kaksi on aina liberoa silloin, kun pöytäkirjassa on 13 tai 14 pelaajaa. Liberopelaajat on merkittävä pöytäkirjaan ennen ottelun alkua. Joukkue voi käyttää vapaasti nimeamiään liberopelaajia, liberokorvauksella voidaan korvata joko takakenttäpelaaja tai kentällä oleva libero. Kahden liberokorvauksen välissä tulee olla yksi pelattu pallo. (Vain yksi libero on kerrallaan kentällä). Liberopelaaja ei voi olla joukkueen kapteeni eikä pelikapteeni samanaikaisesti toimiessaan liberona.

Joukkueessa on oltava kentällä aina kuusi (6) pelaajaa paitsi ykkössarjassa, jossa on sallittua pelata myös viidellä (5) pelaajalla.

3.2 Pelaajien kilpailukelpoisuus

Pelaajan SM-sarjan otteluun osallistumisen edellytyksenä on, että pelaajalla on hankittuna **pelipassi** (istispassi tai muu lentopallon pelipassi). Sarjoissa, joissa on käytössä sähköinen ottelupöytäkirja, joukkueen yhteyshenkilön (jolla on oikeus saada tunnukset liiton tulospalveluun) tulee tehdä ko. järjestelmässä ottelukohtainen pelaajaluettelo pelaajista viimeistään tuntia ennen ottelua. Tulospalvelusta löytyvät pelipassin maksaneet henkilöt kirjataan sähköiseen ottelupöytäkirjaan. [SM-sarjajoukkueen pelaajaluetteloon ei saa lisätä pelaajia 31.1.2023 jälkeen.](#)

Ykkössarjan otteluun osallistumisen edellytyksenä on, että **pelaajalla on hankittuna pelipassi** (istispassi tai muu lentopallon pelipassi). Ykkössarjan ottelussa joukkue saa peluuttaa kentällä yhtä miesten SM-sarjajoukkueen normaalin **aloituskuusikon pelaajaa** kerrallaan. Miesten SM-sarjajoukkueiden **vaihtopelaajat** saavat pelata ykkössarjassa rajoituksetta. Kilpailukelpoisuusrajoitteet eivät koske naispelaajia. Peluutusta ykkössarjaturnauksessa valvoo turnausjärjestäjän kokoama Jury.

Pelaaja ei saa kauden aikana pelata samalla sarjatasolla kuin yhdessä joukkueessa. Pelaajan liikkua ennen kauden alkua seurasta toiseen seurasiirtoa ei tarvitse suorittaa SLel:lle. Kauden aikana seurasiirto on mahdollinen SM-sarjaa pelaavien seurojen yhteisestä sopimuksesta paikkakunnan vaihtamisen tms. oleellisen syyn vuoksi. Tällaista seurasiirtoa pitää hakea kilpailupäälliköltä, jolla on päätösvalta seurasiirron hyväksymisestä, ja hakemukseen pitää liittää 50 euron seurasiirtomaksu.

3.3 Joukkueiden luokitteluvaatimukset

Istumalentopallon sarjoihin voivat sarjakaudella osallistua kaikki halukkaat, myös vammattomat pelaajat. Kotimaisissa sarjoissa ei käytetä luokittelua.

3.4 Pelaajien oikeus mitaliin

SM-mitaleita jaetaan SM-sarjassa korkeintaan 17 kpl ja ikämiesten SM-turnauksissa korkeintaan 12 kpl. Joukkueet nimeävät mitaleihin oikeutetut henkilöt.

4. SARJAJÄRJESTELMÄT

4.1 Yleistä

Kaikissa SLel:n sarjoissa ja turnauksissa erät pelataan 25 pisteeseen vähintään 2 pisteen erolla ja mahdollinen ratkaiseva erä 15 pisteeseen vähintään 2 pisteen erolla, jollei jokin pakottava syy tätä estä.

4.2 Miesten SM-sarja

Miesten SM-sarjassa pelaa neljä (4) joukkuetta: Hongiston Tarmo (Lohja), KSI Kotka, Rekolan Raikas (Vantaa) ja ZZ Toivala (Siilinjärvi). SM-sarjassa pelataan erillisen otteluohjelman mukaisesti runkosarja ja sen jälkeen SM-loppuottelu sekä SM-pronssiottelu.

Runkosarja pelataan kaksinkertaisena sarjana. Ottelut pelataan paras viidestä erästä -järjestelmällä, eli ensimmäisenä kolme erävoittoa saavuttanut joukkue voittaa ottelun. 3–0- ja 3–1-voitosta voittaja saa kolme pistettä. 3–2-voitosta voittaja saa kaksi pistettä ja häviäjä yhden pisteen. Runkosarjan päättyessä kahden tai useamman joukkueen ollessa tasapisteissä sarjasijoitukset määräytyvät Lentopalloliiton kilpailusääntöjen mukaan seuraavasti: 1) voittojen määrä, 2) eräsuhde, 3) eräpisteiden suhde, 4) keskinäiset ottelut, 5) arpa.

SM-loppuottelussa pelaavat runkosarjassa voittaja ja toiseksi sijoittunut joukkue runkosarjan voittajan kotikentällä. SM-pronssiottelussa pelaavat runkosarjassa kolmanneksi ja neljänneksi sijoittuneet joukkueet kolmanneksi sijoittuneen kotikentällä. Osaturnausten otteluiden väli tulee olla vähintään puoli tuntia.

4.3 Naisten SM-sarja

Naisten SM-sarjassa pelaa kolme (3) joukkuetta: KSI Kotka, TSI Tampere ja Palokan Pyry (Jyväskylä). SM-sarjassa pelataan erillisen otteluohjelman mukaisesti kolmen osaturnauksen mittainen runkosarja ja sen jälkeen SM-loppuottelu runkosarjan voittajan kotikentällä.

Runkosarja pelataan kolminkertaisena sarjana. Ottelut pelataan paras viidestä erästä -järjestelmällä, eli ensimmäisenä kolme erävoitto saavuttanut joukkue voittaa ottelun. 3–0- ja 3–1-voitosta voittaja saa kolme pistettä. 3–2-voitosta voittaja saa kaksi pistettä ja häviäjä yhden pisteen. Runkosarjan päättyessä kahden tai useamman joukkueen ollessa tasapisteissä sarjasijoitukset määräytyvät Lentopalloliiton kilpailusääntöjen mukaan seuraavasti: 1) voittojen määrä, 2) eräsuhde, 3) eräpisteiden suhde, 4) keskinäiset ottelut, 5) arpa. Otteluiden väli tulee olla vähintään puoli tuntia.

4.4 Ykkössarja

Ykkössarjassa pelataan erillisen otteluohjelman mukaisesti. Ykkössarjan turnauksiin saavat ilmoittautua kaikki halukkaat joukkueet. Osaturnauksen osallistumismaksu suoritetaan järjestävälle joukkueelle.

Ykkössarjan joukkueet voivat olla mies-, nais- tai sekajoukkueita ja pelaajat ovat luokittelusta vapaita. Ykkössarjatornausten otteluita on sallittua pelata myös viidellä pelaajalla.

Ykkössarjan loppusijoitukset ratkaistaan kauden aikana turnaussijoituksista saatujen pisteiden perusteella. Jokaisesta osaturnauksesta lasketaan sarjapisteet enintään kymmenelle parhaalle – osallistujamäärästä riippumatta – seuraavasti: voittajalle 12 pistettä, kakkoselle 10, kolmoselle 8 ja sitä edelleen seuraaville 7, 6, 5, 4, 3, 2 ja 1 pistettä. Yhteispisteiden ollessa tasan joukkueiden sarjasijoitukset ratkaisee viimeisimmän turnauksen tulokset. Osaturnauksissa sijoitukset tasapisteissä määräytyvät Lentopalloliiton kilpailusääntöjen mukaan seuraavasti: 1) voittojen määrä, 2) eräsuhde, 3) eräpisteiden suhde, 4) keskinäiset ottelut, 5) arpa.

4.5 SM-ikämiesturnaus M50

Turnausjärjestäjä valitaan haun perusteella. Miesten M50-sarjaan saavat osallistua vuonna 1973 tai sitä ennen syntyneet. Turnaus järjestetään keväällä 2023.

5. SARJA- JA TURNAUSMAKSUT

Istumalentopallotarjojen ja turnausten sarja- ja turnausmaksut on määritelty seuraavassa:

SM-sarjamaksu	70 euroa/joukkue
Suomen Cup:	150 euroa/joukkue
Ykkössarjatornaus:	60 euroa/joukkue
Ikämiesturnaus:	60 euroa/joukkue

Muissa kilpailutapahtumissa (mm. Kotka-turnaus) turnauksen järjestäjä

määrittää turnausmaksun suuruuden.

6. OTTELUVARUSTEET

6.1 Ottelupöytäkirja

SM-sarjassa käytetään liiton vahvistamaa sähköistä pöytäkirjaa. Muissa otteluissa käytetään Lentopalloliiton pientä pöytäkirjaa.

6.2 Aloitusjärjestyslipuke

SM-sarjassa on käytettävä aloitusjärjestyslipukkeita. Aloitusjärjestyslipukkeita käytetään muissakin otteluissa, kun ottelussa on kaksi tuomaria.

6.3 Pelipallo

Ottelun päätuomari valitsee pelipallon (-t) kotijoukkueen toimittamista sääntöjen mukaisista palloista. Pelipalloina saa käyttää vain SLeL:n hyväksymiä palloja. Järjestävä seura on velvollinen hankkimaan ottelupaikalle ilmanpainemittarin.

6.4 Pelaajien asusteet

Pelihousuissa ei saa olla tarkoitusta varten lisättyä liukastemateriaalikerrosta, kuten viirakangasta tai vastaavaa eikä tarkoitusta varten lisättyä liukastetta tai liukasteainetta, kuten silikonia tai vastaavaa. Kiellettyjä ovat istumalentopallon kansainvälisen housulinjan mukaisesti myös siimavahvikehousut ja vastaavat liukastelankaviritykset pelihousuissa. Myös paksun pehmusteen käyttö pelihousuissa takana tai sivulla on kielletty.

7. OTTELUN JA TURNAUKSEN JÄRJESTÄMINEN

7.1 Ottelusta ja turnauksesta ilmoittaminen

Otteluohjelmat, tulokset ja istumalentopallon tuomarivastaavan nimeämät tuomarit otteluihin löytyvät lentopalloliiton tulospalvelusta. Esim.

<https://lentopallo.torneopal.fi/taso/sarja.php?turnaus=vb2022a&sarja=ISTISM>
<https://lentopallo.torneopal.fi/taso/sarja.php?turnaus=vb2022a&sarja=ISTISN>

SM-sarjan osaturnaukset ja sijoitusottelut:

- Turnaus-/ottelujärjestäjä lähettää turnaus-/ottelukutsun osallistuville joukkueille, SLeL:n istisryhmälle sekä sivuston istumalentopallo.info ylläpitäjälle viimeistään 21 päivää ennen turnausta/ottelua. Kutsussa on mainittava ottelupaikka ja otteluohjelma aikatauluineen sekä tarvittava opastus pelipaikalle.

Yleisohje koskien turnauksia, joihin on ilmoittautumisvelvoite (esim. ykkössarjan turnaukset):

- Turnausten ilmoittautumisaika päättyy 21 päivää ennen turnausta (mikäli sarjan edeltävä turnaus on enintään 21 päivää ennen turnausta, ilmoittautumisaika päättyy edeltävää turnausta seuraavana päivänä). Tämän jälkeen turnausjärjestäjä lähettää turnaustiedotteen osallistuville

joukkueille, SLel:n istisryhmälle sekä sivuston istumalentopallo.info ylläpitäjälle viimeistään 14 päivää ennen turnausta. Turnaustiedotteessa on mainittava ottelupaikka ja otteluohjelma aikatauluineen sekä tarvittava opastus pelipaikalle.

Erillisohe koskien ykkössarjan turnauksia:

- Ykkössarjan turnauksissa voidaan turnausjärjestäjän valinnan mukaan joko käyttää virallisia tuomareita tai tuomita kaikki tai osa otteluista ilman virallisia tuomareita. Mikäli virallisia tuomareita käytetään, turnausjärjestäjän tulee ilmoittaa tästä heti ilmoittautumisajan umpeuduttua tuomarivastaavalle.
- Kaikissa ykkössarjan otteluissa on oltava joko virallinen tai tuomarikortiton tuomari. Lisäksi tuomarit, jotka pelaavat turnauksessa, voivat myös viheltää turnauksessa.

7.2 Ottelu-/turnaussiirrot

Ottelut ja turnaukset on pelattava laaditun sarjaohjelman mukaisesti. Ottelua ei saa siirtää ilman liiton (SLel) lupaa. Mikäli turnauksen/ottelun ajankohta on pakottavista syistä tarpeen siirtää, tulee joukkueiden vastata keskenään pelaamatta jääneiden otteluiden/turnausten ajankohdista ja ilmoittaa niistä kilpailupäällikölle. Joukkueiden on toimitettava perusteltu kirjallinen siirtohakemus SLel:n istumalentopallon kilpailupäällikölle hyvissä ajoin ennen määrättyä ottelupäivää. Mikäli otteluista ei päästä sopuun, kilpailupäällikö tekee päätöksen.

7.2.1 Ottelusiirrosta aiheutuvat kustannukset

Liitto (SLel) voi määrätä siirtoa hakevan joukkueen korvaamaan toiselle joukkueelle, tuomareille tai muille kilpailuissa mukana oleville aiheuttamansa taloudellisen vahingon (todelliset kulut tai vahingot). Korvattavia kuluja ovat ainakin ottelun siirrosta ja uuden ottelun tiedottamisesta aiheutuvat kulut. Vahingoista tai kuluista on korvausvelvolliselle joukkueelle pyydettäessä annettava selvitys ja tositteet.

7.3 Luovutukset

SM-sarjassa ei ole mahdollisuus luovuttaa yhtään ottelua.

7.4 Korvaukset

SM-sarjasta luopuneen tai suljetun joukkueen kaikki ottelut mitätöidään ja joukkueen on maksettava sakkoa SLel:lle 400 euroa.

7.5 Ottelutavat ja erityissäännöt

Verkkovirhesäännön osalta noudatetaan voimassa olevia kansainvälisiä istumalentopallon sääntöjä.

7.6 Tuomarit, toimitsijat ja korvaukset

7.6.1 Tuomarit

SM-sarjat

Käytetään kahta (2) erotuomaria, päätuomarilla on oltava vähintään II luokan erotuomarikortti. Verkkotuomarilla on oltava vähintään III luokan erotuomarikortti.

Suomen Cup

Käytetään kahta (2) erotuomaria, päätuomarilla on oltava vähintään II luokan erotuomarikortti. Verkkotuomarilla on oltava vähintään III luokan erotuomarikortti.

Ykkössarja

Käytetään yhtä (1) tuomaria. Tuomarina voi toimia vapaana olevan joukkueen pelaaja.

Veteraanisarjat

Käytetään yhtä (1) tuomaria, jolla on erotuomarikortti (tai entinen tuomari).

Muut määräykset

SM-sarjassa pelaavan joukkueen jäsen (pelaaja, valmentaja, huoltaja, joukkueenjohtaja...) ei saa toimia päätuomarina omalla sarjatasolla pelattavissa oman joukkueen otteluissa.

7.6.2 Tuomarikorvaukset

- SM-sarjat, ykkössarja ja ikämiesten ottelut:
 - kaksieräiset ottelut: 17,50 euroa/tuomari
 - paras kolmesta ottelut, kolmen erän ottelut: 25 euroa/tuomari
 - paras viidestä ottelut: 40 euroa/tuomari
 - rajatuomarimaksu SM-mitaliotteluissa 15 euroa/rajatuomari
- Päiväraha korvaus ja matkakustannusten korvaukset verohallinnon ja SLeL sarjamääräysten mukaisesti.

7.7 Tuomitsemislinjat

SM-sarjoissa ja Suomen Cupissa noudatetaan I-tulkintalinjaa. Ykkössarjassa ja ikämiesturnauksissa noudatetaan II-tulkintalinjaa.

7.8 Pelistä sulkeminen sekä muut rangaistukset ottelun jälkeen

Pelaaja, joka on käyttäytymisrikkomuksen vuoksi suljettu pelistä koko ottelun ajaksi, samoin kuin pelaaja, joka heti ottelun päättymisen jälkeen on syyllistynyt

sellaiseen käyttäytymisrikkomukseen, joka ottelun aikana olisi johtanut sulkemiseen pelistä koko ottelun ajaksi, ei saa pelata virallisissa otteluissa ennen kuin Liitto (SLeI) on päättänyt mahdollisesta rangaistuksesta.

Päätuomarin on merkittävä päätöksensä pelaajan sulkemisesta koko ottelun ajaksi pöytäkirjaan ja tehtävä siitä yksityiskohtainen selvitys liittoon (SLeI) sekä muistutettava ao. pelaajaa antamaan tapauksesta oma selvityksensä joko heti ottelupöytäkirjan yhteydessä tai viimeistään kahden päivän kuluessa Liittoon (SLeI). Asia ratkaistaan, vaikka pelaaja ei antaisikaan selvitystään.

Lievimmissä rangaistuksissa ottelun jälkeen toimitaan kuten edellä, mutta poikkeuksena pelaaja saa pelata seuraavissa otteluissa ja mahdollinen rangaistus toteutetaan päätöksen mukaisesti.

7.9 Vastalause, edustusoikeutta koskeva huomautus, farmisopimus

7.9.1 Vastalause

Erimielisyyksistä tai puutteellisuuksista ottelun kulkuun tai järjestelyihin nähden voidaan tehdä vastalause. Vastalause on tehtävä kirjallisesti. Tuomarin näkemysratkaisut eivät kelpaa vastalauseen perustaksi.

Vastalauseasioiden käsittelyä varten turnausjärjestäjän on koottava Jury. Jury kootaan vasta tarpeen niin vaatiessa. Sen kokoonpano on seuraava:

- tuomari,
- turnauksen järjestäjän edustaja, ja
- yksi ei-asianosaisen joukkueen edustaja.

Joukkueen kapteeni ilmoittaa välittömästi vastalausehalukkuudesta tuomarille ottelussa. Kirjallinen vastalause on tehtävä 10 minuutin kuluessa ottelun päättymisestä. Samassa ajassa on maksettava vastalausemaksu 50 euroa, joka toimitetaan SLeI:lle. Jury käsittelee vastalauseen mahdollisimman pian ottelun päätyttyä. Ottelun päätyttyä ei ole mahdollista tehdä vastalauseita, jos mainittua välitöntä ilmoitusta vastalausehalukkuudesta ei ole tehty.

Järjestelyseikkoja koskevat vastalauseet on tehtävä ennen ottelun alkua tai viimeistään silloin, kun ne tavanomaista menettelytapaa ja normaalia tarkkaavaisuutta käyttäen voidaan havaita. Aloittamalla ottelun joukkueen katsotaan hyväksyneen vallitsevat olosuhteet.

Mikäli Jury hyväksyy vastalauseen, vastalausemaksu palautetaan. Juryn päätökseen tyytymättömän asianosaisen on mahdollista valittaa päätöksestä tekemällä valitus SLeI:n sääntöryhmälle. Sääntöryhmälle osoitettu kirjallinen valitus on toimitettava perusteluineen SLeI:n toimistoon todistettavasti 5 päivän kuluessa Juryn päätöksestä. Valitusmaksu (50 euroa) on maksettava samassa määräajassa SLeI:n tilille. Maksu jää SLeI:lle silloin kun valitus hylätään, katsotaan perusteettomaksi tai perutaan ennen käsittelyä.

Sääntöryhmän päätökset ovat lopullisia, paitsi niissä tapauksissa, joissa päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Urheilun oikeusturvalautakunnalle sitä koskevien sääntöjen mukaisesti.

Vastalauseisiin sovelletaan soveltuvin osin SLeL:n kilpailusääntöjen ja sarjamääräysten vastalausepykälää.

7.9.2 Edustusoikeutta koskeva huomautus

Pelaajan edustusoikeutta koskevat huomautukset on tehtävä sarjan kuluessa, viimeistään kahden (2) vuorokauden kuluessa sarjan tai lohkon viimeisestä ohjelman mukaisesta ottelusta. (kilpailusäännöt 27 §, SLeL)

Jos joukkueessa on pelannut edustusoikeutta vailla oleva pelaaja, on joukkue määrättävä hävinneeksi ne ottelut, joissa rike on tapahtunut tuloksella 0-2 tai 0-3 ottelujärjestelmästä riippuen.

7.9.3. Farmijoukkuesopimus

Farmisopimuksia ei ole mahdollista solmia sarjakaudelle.

7.10 Tulosten tiedottaminen

SM-sarjojen otteluissa järjestävän seuran on kirjattava ottelutulokset lentopalloliiton tulospalveluun.

Muiden sarjojen ja turnausten tulokset tulee toimittaa istumalentopallo.info ylläpitäjälle.

Istumalentopallo.info ylläpitäjä

Markku Aumakallio

markku.aumakallio(at)gmail.com

SM-sarjojen, ykkössarjan ja Suomen Cup -turnauksen tulokset on luettavissa lentopalloliiton tulospalvelussa. Muiden sarjojen ja turnausten ensisijainen tulospalvelu on istumalentopallo.info.

8. SÄÄNTÖJEN VOIMASSAOLO

Näiden sääntöjen vahvistamisesta ja niihin tehtävistä muutoksista sekä muista sarjoihin liittyvistä näissä sarjamääräyksissä mainitsematta olevista asioista päättää SLeL:n istumalentopalloryhmä, joka on oikeutettu antamaan sääntöjen soveltamiseen tarvittavat määräykset.